

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Et Brevis Declaratio Viæ Spiritvalis

Palma, Luis de la

Antverpiae, 1634

Sextvs Dies.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60472)

pâ, aut cum diuinæ Maiestatis offensâ fiat. Secunda, ne ego iustam iis iniuriis dem occasionem. Quod etiam dicitur in Examine cap. 4. §. 44. vnde, sicut dictum est, hauritur eadem illa huius Exercitij doctrina.

SEXTVS DIES.

*De reliquis Exercitiis secunda
Septimanae.*

Mirabilis est modus quem S. Pater noster seruat, vt nos quasi manu ducat in hac secundâ Septimanâ ad summum perfectionis; de quo, vt aliquid de eo intelligamus,

NOT EMVS PRIMO, Quòd eius intentio sit, vt exercitans disponat se ad sequendû Christum Dominum nostrum tamquam verum suum & legitimum Regem, à quo ad bellum illud cum hostibus suis ineundum amicè inuitatur. Deinde, vt firmiter proponat eum sequi in maximis periculis & laboribus;

verbi

verbi gratiâ, in contemptu diuitiarum & amoris proprij, in contemptu honoris, & amore iniuriarum & infamiæ, & tandem in verâ cordis humilitate. Ut sic in animo suo diuitias contemnat, ametque paupertatem, vt etiam paratus sit reipsâ easdem diuitias relinquere, & paupertatem amplecti, si intelligat, hoc ipsum futurum ad maius Dei obsequium, & maiorem Dei Domini nostri gloriam. Ut, si laus & gloria diuinæ Maiestatis par foret, ad maiorem tamen Christi Domini nostri imitationem eligat potius paupertatem & infamiam, & reputari pro stulto, quæ Christus Dominus noster amauit atque amplexus est; non autem hisce contraria, quæ mundus tantoperè amat & amplectitur. Et hic gradus electionis, præterquam quòd ex se valdè sublimis sit & pretiosus in vitâ spirituali (vt sanctus Pater noster benè notat in cap. 4. Examin.) est prætereà valdè efficax ad animam excitandam, vt sanam electionem in
quo-

quocumque negotio, quantumuis graui & difficili, absque vlllo inordinatæ alicuius passionis periculo faciat.

NOTEMVS SECVNDO, Quòd etiamsi Puncta illa perfectionis proponantur exercitanti se in omnibus istis Meditationibus, vt sciat quâ viâ ambulare, quò eniti, & quid prætereendere debeat; non tamen vis nobis statim inferenda est in omnibus istis propositis, sed paulatim, ordinatè & gradatim. Nam in Exercitio de Regno Christi collimatur præcipuè in resolutionem & propositum sequendi Dominum suos ad bellum vocantem: in Exercitio de duobus vexillis prætereenditur declaratio magis particularis, in quibus nempe rebus illud bellum consistat; & vt propositum illud generale Christum sequendi magis confirmetur, & lumen maius acquiratur, quò signa illa sui Ducis & hostis melius cognoscat, magis se in amore paupertatis, ignominia & humilitatis, vt dictum est, exercendo. Quia tamen iste diuitiarum contemptus non est,

est, nec esse potest verus & perfectus, nisi persona etiam decernat, eas re ipsâ, quando id necessarium foret, & Deus ad hoc eam vocaret, deserere. Et multi verè in eo decipiuntur, sibi persuadentes quòd paupertatem ament, quando nihil eis deest; & honoris contemptu delectentur, eumque ament, quando actu honorantur, magnique ab omnibus fiunt: & cum occasiones iam istius paupertatis & humiliationis actu subeundæ sese offerunt, retrahunt pedem, nolentes honores & diuitias quas possidēt deserere. Ut huic difficultati occurrat sanctus Pater noster, addit tertium aliud Exercitium, quod vocant de Tribus hominum classibus: in quo vrget illud solum Punctum; quòd is qui inordinatum hunc diuitiarum amorem ex animo suo eradicare intendit, debeat etiam esse dispositus ad eas re ipsâ deserendas, quando illud sciret ad maiorem Dei gloriam futurum. Et tandem in ultimo Exercitio, quod est de tribus
gra-

gradibus humilitatis, colligit omnia illa proposita & resolutiones, easque ad maiorem perfectionem reducere conatur, dicens, quòd non tantum quando maior Dei esset gloria, sed etiam si par ea foret, & æquale obsequium, potius tamen paupertatem & humiliatorem actualem optare deberet, non ex alio capite, quàm vt sic magis accedat ad similitudinem Christi Domini nostri.

Praxim horum duorum subiungemus hîc breuiter.

*De tribus hominum classibus
sive differentiis, vt potissimam
partem amplectamur.*

ORATIO PRAEPARATORIA, vt
semper antehac.

PRAELVDIVM PRIMVM
fiat, propositis vice historiae tribus
homi-

hominum classibus distinctis, quarum vnaquæque decem millia ducatorum alio quàm diuini cultus & amoris studio sibi parauerit; nunc autem placatum habere Deum, & salua fieri exoptet, sublato utcumque noxio affectu rerum, utpote salutis impedimento.

SECUNDVM est, imaginaria constructio loci cuiusdam in quo videam meipsum coram Deo Sanctisque omnibus adstantem atque perseuerantem, cum desiderio intelligendi, quonam pacto ipsi Deo placere queam potissimum.

TERTIVM est, optatæ rei petitio, nimirum gratiæ, per quam id eligam quod & Deo acceptissimum & mihi saluberrimum futurum sit.

Prima igitur classis optat quidem acquisitæ rei exuere affectum, ut conciliari Deo possit; sed media debitaque

M

ad-

178 PRAXIS ET DECLARATIO
adminicula toto vitæ tempore non ad-
mouet.

Secunda itidem affectum malè or-
dinatum auferre cupit, sed rem interim
mordicus tenere, ac Deum potiùs tra-
here ad votum proprium, quàm, reli-
cto impedimento, per conducibiliorem
statum ad illum tendere.

Tertia postremò, affectum insin-
cerum volens abiicere, rem ipsam vel
tollere vel tenere æquè parata est, pro-
ut ad diuinum cultum commodius fo-
re, vel ex diuino instinctu vel ex ra-
tionis dictamine animaduernerit: ac
interim omnia relinquens integra, il-
lud tantùm versat, & inquit, nec
aliam admittit relinquendæ aut reti-
nendæ rei acquisitæ causam, præter
rationem ac desiderium diuinæ gloriæ,
vt quàm maxima sit.

Colloquia tria subsequuntur, vt
nuper

nuper facta sunt in Meditatione de duobus vexillis.

Notandum ad hæc, quòd ubi affectum sentimus paupertati perfectæ, quæ tum in spiritu tum in rerum abdicatione consistit, aduersantem, & ad diuitias magis inclinantem, multùm confert ad eum elidendum, petere à Deo, licet renitente carne, vt ad paupertatem eiusmodi sectandã nos eligat; seruabimus tamen intereã desiderij nostri libertatem, quã liceat conuenientiore diuino seruitio viam inire.

Declaratio huius Exercitij.

FInis huius Meditationis (vt dictum) est insistere, & vim facere in eo, quòd non possit esse perfecta paupertas spiritualis in eo, qui, quantum in se est, non etiam est dispositus ad actua- lem: nec verum fit, quòd is omnem à se diuitiarum amorem reiecerit, qui

M 2

non

non etiam paratus est eas actu deferre, vbi id maior Dei gloria maiorque spiritus profectus requireret. Et quamuis adhuc nihil debeat concludere circa diuitiarum retentionem vel abdicationem (illa enim resolutio differtur in tempus electionis;) interim tamen cogitet se omnia re ipsâ reliquisse, vim faciendo in eo quòd nec illa nec quiduis aliud desideret, si non sit futurum ad Dei Domini nostri gloriam: ita vt desiderium Deo melius perfectiusque seruiendi, illum solùm moueat ad aliquid acceptandum vel respiciendum.

Forma huius Meditationis valdè similis est parabolæ, quam Christus Saluator noster proposuit de seminatore; notando quatuor classes, aut hominum genera, qui idem verbum Dei audiunt, diuersis tamen effectibus.

Prima est eorum qui verbum Dei audiunt, sed statim se auertunt, & obliuiscuntur.

Secunda eorum qui cum gaudio audiunt,

audiunt, sed in tempore tentationis recedunt, & idem deserunt.

Tertia eorum qui audiunt, & illud cum gaudio suscipiunt, sed diuitiarum rerumque temporalium concupiscentia illud suffocat, atque ita fructum non referunt.

Quarta eorum qui audiunt, & illud conseruant, & velut terra pinguis beneque culta vberem fructum adferunt in patientiâ. Certum est quòd Saluator eas quatuor hominum classes proposuerit, vt, animaduerso earum discrimine, singuli conarentur esse de classe meliorum, ac sese disponere ad referendum fructum quem postremi referunt: eo modo in hoc Exercitio nobis proponuntur tres classes, siue tria genera hominum, qui omnes temporalia bona possident; & omnes à se eorum affectum & amorem remouere volunt; & diuersa ad hoc omnes proponunt media, vt, considerantes eam quæ inter illos est differentiam, optimum eligamus.

IN PRIMO PRÆLUDIO historiæ notandum, quòd quando supponitur, quòd isti homines decem millia ducatorum acquisuerint non debite, non velit dicere, quòd ea iniuste & contra conscientiam acquisuerint; quia tali casu res nullam haberet difficultatem: quia non tantum obligarentur ad remouendum à se omnem eorum affectum inordinatum, verum etiam ipsa decem millia male & iniuste acquisita actu & re ipsa restituere deberent: sed loquitur conuenienter intentioni præfenti istorum hominum qui eam pecuniam acquisuerunt, non tam moti amore Dei quàm earum pecuniarum amore, & maximè propter respectus humanos, non verò diuinos aut spirituales.

De illis hominibus dicit, quòd meliùs sibi consulentes agant de suâ salute, & quærendo inueniendoque Domino nostro, cum maiori pace & sui spiritus satisfactione: & vt hoc consequantur, omni modo pondus & impedimen-

dimentum, quod affectus ille diuitiarum secum trahit, à se remouere conantur. Huc vsque peruenit historia: in quâ paucis verbis describitur dispositio, quam is qui exercetur habet; quæ est, primò, Decretum saluandi se; secundò, Desiderium inueniendi Deum cum pace & satisfactione; tertio, Desiderium extirpandi omnem affectum inordinatum ad diuitias. Et sistendo in illo Puncto etiam requiritur, vt se determinet ad deserenda ea etiam cum effectu, si id futurum sit ad maius Dei obsequium, & animæ ipsius maiorem profectum.

IN SECUNDO & TERTIO PRÆLUDIO nihil est particulare quod notetur.

Meditatio continet tria Puncta, quæ sunt, considerare statum & dispositionem hominum secundum tres istas classes, vt meliorem eligamus.

Prima classis est eorum qui volunt, & numquam velle desinunt; ex aliâ tamen parte propter diuitiarum amorem eas deserere nolunt, quamquam ab ea-

rum amore se vellent expedire. Et ex hac luctâ & affectuum contradictione nascitur dilatio mediorum, quæ tepidorum solet esse tentatio: qui omnia sua de die in diem differunt, donec tandem omnia mors abrumpat.

Secunda classis est eorum qui omnem affectum & amorem inordinatum diuitiarum exuere volunt, sed cum proposito eas re ipsâ non deserendi; qui tamen in eo decreto perseverantes, dispositi & parati sunt quæuis media arripere ad corrigendam affectus istius inordinationem: illi sunt de quibus dicit sanctus Pater noster in Præludio in ordine ad electionem, quòd prius concludant quoad media quàm quoad finem; cum tamen contrarium fieri debeat: nam, secundum rectam rationem, prius semper est, intendere finem, & postmodum, eligere media. Atque ita, bono ordine procedendo, primum est, decernere seruire Deo, & quærere suam salutem; secundum, videre, num ad illum finem expediat
reti-

retinere an deserere diuitias: verùm isti faciunt contrarium; quia primò constituunt retinere diuitias, postmodum verò tractant de seruiendo Deo illis retentis, Deum sic in suam sententiam pertrahere conantes, & ad eum viâ quâ ipse eos ducit sequendum, se non determinantes.

Tertia classis est eorum qui omnem diuitiarum affectum à se remouere volunt, & hoc illo modo, vt ne affectum quidem habeant ad diuitias acquisitas retinendas, vel non retinendas, sed solùm eatenus volunt, quatenus illis Deus inspirauerit, & ipsi magis diuino seruitio, & ad Dei Domini nostri laudem & gloriam conueniens fore iudicauerint: hoc solùm contendentes, ne se ad vnâ aut alteram partem, nisi solo diuinæ Maiestatis seruitio ad hoc moueantur, determinent, ita vt solum desiderium meliùs Deo Domino nostro seruiendi eos moueat ad ea vel retinenda vel deserenda. Et cùm ea sit optima dispositio, vt à nobis om-

M 5 nem

nem inordinatum affectum remoueamus, euidens est, quòd eam modis omnibus procurare debeamus, & primorum illorum & secundorum sufficere nobis non debeat dispositio.

Colloquia eadem erunt quæ in Exercitio de duobus vexillis. Vnum solùm notandum; quòd si in me aliquam vel circa paupertatem, vel circa diuitias animaduertentem repugnantiam, multùm iuuabit ad illam superandam, si in colloquiis à Deo Domino nostro petam, vt me vocet, & eligam contrarium eius quod mihi maximè in votis est. Exempli causâ; si à Domino peterem (carne licet contradicente) me ad actualem paupertatem vocare dignaretur, quia hoc opto, peto & supplico, vt det quod ad obsequium & gloriam diuinæ bonitatis futurum sit: nam vbi voluntatem meam & orationem flexero ad id quod meæ sensualitati contrarium est, ad indifferentiam quæ quæritur facillè perueniam. Eodem quis Exercitio vti
pote-

poterit in materiâ honoris, deliciarum, & similibus. Verbi gratiâ, quoad affectum honoris possunt proponi tres hominum classes, qui inordinatum illum affectum à se remouere, cordisque humilitatem impetrare volunt.

Prima, quæ humilitatem quidem desiderat, sed omnia quæ ad eam obtinendam possunt iuuare media reijcit, differtque vsque ad horam mortis.

Secunda, quæ eandem optat per quæcumque media, verùm aliqua excipit; qualia sunt, nolle talem vel talem iniuriam, vel à tali personâ; vel nolle talem contemptum, non consentire tali humiliationi; vel non admittere tale officium, &c. & in aliis ad quæuis se paratum offert.

Tertia, quæ se, quantum in se est, disponit ad ferendas qualescumque iniurias, parata à se remouere quosuis honores, & quosuis humiliationes admittere, prout viderit fore ad maiorem Dei gloriam & animæ suæ profectum.

Vt

Vt autem vim huius Exercitij meliùs quis intelligat , multùm iuuabit , illud collocare in materiâ sanitatis corporalis ; vnde clariùs constabit quod dicimus.

Adducamus in medium tres infirmos , omnes in eodem periculo constitutos , & omnes idem salutis adipiscendæ desiderium habentes.

Primus à nullâ re noxiâ vult abstinere , nec vllam rem suæ sanitati profuturam admittere , nullam medicinam sumere , abreptus à præsentis gustu , curationem in aliud tempus differendo.

Secundus agit de sui curatione , sed Medicum vult habere pro suo libitu , petendo pharmaca pro suo gustu , medicinas quasdam admittendo , alias rejiciendo.

Tertius totum se tradit in manus Medici , vt de se disponat , nullo habito sui affectus aut voluntatis respectu , prout videbit conuenire optatæ suæ salutis. Certum est , quòd ex tribus illis

lis infirmis primus in summo periculo moriendi versetur; secundus, vt minimum, non recuperandi sanitatem; tertius solus superest qui spem habet curationis. Porro si spes illa sanitatis corporalis, quæ non est omnino certa, hominem prudentem eò adducat, vt se Medico committat, seque ad quæuis subeunda remedia, quantumuis dura, offerat; quantò magis debet homo se totum diuinæ committere voluntati, vt certam spem æternæ suæ salutis nanciscatur?

De tribus gradibus Humilitatis.

Textus Exercitiorum S. Patris nostri sic habet:

Antequam electionum materiam aggrediamur, vt ad capeffendam germanam Christi doctrinam affectum nostrum disponamus, apprimè iuuat
consi-

considerare, ac per diem totum reuolue-
re idemtidem tres sequentes modos
Humilitatis, nec non colloquia dicenda
crebrò agitare.

Primus Humilitatis modus hic est
ad salutem necessarius, ut me penitus
subdam diuinæ legi obseruandæ, utque
ne mundi quidem totius oblato mihi
dominio, vel extremo vitæ discrimi-
ne obiecto, transgrediar ex deliberato
mandatum vllum diuinum aut huma-
num; quod quidem peccati mortalis
vinculo nos obliget.

Secundus maioris est perfectionis,
ut fixo animo ad diuitias, paupertate-
tem, honorem, ignominiam, breuitatem
vitæ ac longitudinem, æquè sim pro-
pensus, vbi æqualis est diuinæ laudis
& salutis meæ occasio: utque nullâ
vel humane quantæcumque felicitatis
vel propriæ mortis conditione propo-
sita

tâ adducar umquam, vt culpam, licet venialem tantum, decernam admittere.

Tertius est modus Humilitatis absolutissimæ, vt priores iam duos adeptus, etiamsi nullo superaddito laus Dei par foret; ad maiorem tamen imitationem Christi, eligam potius cum eo paupere, spreto & illuso, paupertatem, contemptum & insipientiæ titulum amplecti, quàm opes, honores, & sapientiæ æstimationem. Porro ad gradum hunc Humilitatis attingendum, magnum adferet compendium, triplicis colloquij præcedentis de vexillis vsus, per quod suppliciter poscamus (si diuinæ placeat benignitati) ad talem perduci electionem, siue maior siue equalis obsequij mei erga Deum & gloriæ diuinæ prouentus subsit.

De-

Declaratio huius Exercitij.

Finis huius Meditationis est, in summam redigere fructum omnium Considerationum præteritarũ, & confirmare in se omnia proposita & conclusiones quæ huc vsque factæ sunt: & hoc non fit per modum particularis alicuius Meditationis, sed considerando tres illos Humilitatis gradus subinde, & per vices, toto diei decursu; in hunc finem dirigendo tria colloquia, de quibus in Exercitio proximo actum est.

PRIMVS GRADVS Humilitatis tantam subiectionem, quâ quis se mandatis Dei, Ecclesiæ, & Superiorum subiicit, & tantum bonorum temporalium contemptum continet, vt nec omnium bonorum prosperitatumq; huius mundi spes, nec omnium aduersitatum timor me ad aliquod peccatum mortale inducere possit. Hoc propositum est proprium incipientium, & fructus primæ Septimanæ.

S E-

SECUNDVS GRADVS tantum bonorum temporalium contemptum continet, vt, quantum in me est, ita me dispositum inueniam, vt, positâ æquali Dei gloriæ & meæ salutis occasione, non sentiam maiorem affectum ad diuitias quàm ad paupertatem, ad honorem quàm ad ignominiam, ad longam quàm ad breuem vitam: & hoc proprium proficientium est, fructusque ex Exercitiis secundæ Septimanæ collectus. Tantam præterea gradus hic habet subiectionem circa mandata Dei, vt pro nullâ re mundi, propositâ etiam morte, peccatum veniale deliberatè velim committere: & hic valdè sublimis & solidus nostri profectus gradus est, qui dicitur conformitas cum Dei voluntate, non tantum quoad grauiora Dei præcepta, quæ ad grauem culpam, sed etiam quoad minora, quæ non nisi ad leue & veniale peccatum obligant.

TERTIVS Humilitatis GRADVS est perfectissimus; quia primum & secundum

N

dum

dum includit, & illis aliquid superad-
dit: dein non tantum supponit indif-
ferentiam ad paupertatem & ignomi-
niam, & ad reliqua quæ mundus con-
temnit & odit, sed & inclinationem
ad illa; & non tantum requirit subie-
ctionem quoad mandata Dei tam ma-
iora quam minora, sed etiam quoad
sensum & beneplacitum diuinæ volun-
tatis, desiderando illud iter inire, quod
ipse nobis suo exemplo ostendere di-
gnatus est, vt ego me IESV CHRISTO
Domino nostro magis conformem,
viuamque me eius imaginem efficiam.
Et hic finis est Exercitiorum superio-
rum. Ita vt licet possem admittere ho-
norem & diuitias absque peccato, et-
iam veniali; imò non solum sine pec-
cato, sed etiam eo casu, quo iis admit-
tendis aut reiiciendis maior Dei gloria
aut maior animæ meæ utilitas se non
proderet: nihilominus, quò me ma-
gis conformem, similemque Christo
Domino efficiam, cupiam & eligam
magis paupertatem cum Christo, quam
diui-

diuitias; & optem magis iniurias & opprobria cum Christo iis saturato, quàm mundi huius vanos honores; magisq; desiderem contemni, & pro I E S V C H R I S T I amore, qui albâ indutus veste irrisus fuit, stultus haberi, quàm in oculis mundi sapiens & prudens videri.

Et hîc notandum, quòd licet hisce tribus gradibus tota vitæ Christianæ perfectio comprehendatur; illos tamen potius nominauit sanctus Pater noster gradus Humilitatis quàm alterius virtutis. Primò, quia subiectionem quoad omnia Dei præcepta requirunt. Secundò, quia diuitiarum omnium & honorum mundi contemptum, & vires bonamq; dispositionem ad quamuis infamiam & vilipensionem subeundam, exigunt. In primo consistit perfectio; & in secundo tolluntur omnia perfectionis impedimenta: ita, vt nec vnum nec alterum sine magnâ humilitate fieri possit. Multùm verò iuuabunt colloquia supradicta ad Exerci-

tium istorum graduum, petendo à Domino nostro, vt tertiam illam sublimiorem humilitatem, quò melius illum imitari eiq̄ue seruire possimus, si hoc ad maiorem seu æqualem ipsius diuinæ Maieſtatis gloriam fuerit, nobis donare dignetur.

De modis electionis.

Textus Exercitiorum S. Patris nostri sic habet:

Modus prior sanæ bonæq̄ electionis faciendæ, sex constans Punctis.

PVNCTVM PRIMVM erit, Proferre in medium rem delibendam, vt de officio vel beneficio, acceptandũne an potiùs reijciendum sit: & ita de ceteris rebus quæ ad mutabilem electionem spectant.

SE-

SECUNDVM est, *Adducto ante oculos creationis meae fine, in hoc consistente, ut cum Dei laude saluus fiam, in neutram declinare partem amplectenda vel repudianda rei controuersae; quin potius velut in medio quodam interstitio & equilibrio subsistere, parato interim animo, ut in eam illicò partem totus ferar, quam nouero diuinæ gloriæ & salutis meae fore aptiorem.*

TERTIVM, *Obsecrare Dei clementiam, ut dignetur mentem instruere, & impellere voluntatem quocumque potius mihi tendendum sit, adhibito nihilo seciùs pio fidelique intellectus mei ratiocinio, per quod, apprehensâ & probatâ Dei voluntate, ad electionem ferar.*

QUARTVM, *Perpendere, quot tandem commoda vel adminicula mihi*

ad finem meum prosequendum accedent ex tali officio vel beneficio suscepto; quot rursus ex eodem incommoda & pericula impendent: præterea, quot per oppositum, omissio illo, tam commoda & adminicula quam discrimina & damna possim exspectare.

QVINTVM, His præmissis ratiocinari in utramque partem, & iuxta ipsius rationis dictamen, seposito carnis appetitu omni, electionem concludere.

SEXTVM, Electione factâ, ad orandum citò prosilire, & illam offerre Deo, perfectè demum, si ei placeat, recipiendam & stabiliendam.

Modus

*Modus posterior benè eligendi,
in Regulas quatuor & An-
notationem unam distributus.*

REGVLA PRIMA, Quòd
cùm oporteat per affectum ex
Dei amore celitus infusum fieri ele-
ctionem, eligentem conuenit persenti-
scere in seipso, quòd quidquid affectio-
nis (siue multum siue modicum sit)
erga rem electam tenet, ex solius Dei
amore & intuitu proficiscatur.

SECUNDA est, Considerare,
si quis mihi vir amicissimus, cui nihil
non perfectionis inesse cupiam, occur-
ret dubius super electione huiusmodi,
quidnam ego illi decernendum maxi-
mè essem consulturus: quo animad-
uerso, agendum & mihi ducam, ut
suaderem alteri.

N 4

TER-

TERTIA, *Mecum insuper reputare, si mors ingrueret, quem me mallet observasse modum in presenti deliberatione: iuxta hunc igitur eligendum nunc esse, facile intelligam.*

QUARTA, *Prospicere non minus quando pro tribunali sistar iudicandus, quo me consilio hac in re usum esse vellem: quo agnito nunc utar, ut eo tempore magis sim securus.*

Annotandum est postremò, quòd hisce Regulis quatuor propter salutem meam & animi quietem accuratè servatis, debeo iuxta ultimum Punctum modi precedentis electionem ipsam definire, & offerre Deo comprobendam.

SI quis dispositionem, de quâ dictum est in Exercitiis superioribus, optimo quo cum diuinâ gratiâ potuerit modo, acquisiverit; restat ut oculos in rerum suarum statum coniiciat, hoc est,

est, in suas negligentias, culpas, passiones, inclinationes, occupationes, & Exercitia, quo omnia illa ad beneplacitum diuinæ voluntatis reformet, hæc omnia in particulari, & quibus mediis, in singulis vti debeat considerando; adhibendo ad hæc Examen generale, quod in primo Exercitio de peccatis fecit.

Vt verò solidius in hisce quid statuat, videantur modi electionis quos S. Pater noster in secundâ illâ Hebdomadâ præscribit; ex quibus, si benè in iis se exercuerit, valde solidas pro vitæ suarumq; occupationū & functionum reformatione conclusiones hauriet.

Et benè notandum est, quòd sicut præcipuum impedimentum, quò minus statuamus quod maximè diuino obsequio conuenit, est inordinatus ille ad honorem, honorificam tractationem & diuitias affectus; sic etiam maximum impedimentum, quò minus conclusiones & proposita iam excitata executioni mandemus, sit contradi-

N 5 ctio

ctio sensualitatis amorisque proprii & mundani, quam experimur. Et hinc fit, quòd sicut ad benè concludendum nos disponit S. Pater noster per Exer- citium Christi Domini nostri, qui cum Cruce suâ nos semper præcedit, vt illum sequi, & ei similes esse desideremus; sic ad nos in proposito nostro confirmandos, & ad vires animosque necessarios ad eius executionem sub- ministrandos, valdè fusè nobis propo- nit in tertiâ Septimanâ Meditationem de Passione Domini nostri. Et tan- dem, finis tertiæ Septimanæ est Exer- citium solidarum virtutum, quæ non sine contradictione aut aduersitate, ignominiâ, dolore, omniumque re- rum temporalium defectu exercentur: quarum omnium præclarissima nobis exempla Passio Saluatoris nostri suppe- ditat.

MEDITATIO *de Passione Christi.*

Finis huius Meditationis est, osten- dere (quod sine summâ admiratio-
ne

ne cogitari non potest) quòd breui illo tempore, quo series Passionis Saluatoris nostri durauit, tantos dolores in omni pœnarum genere, omnibusque eam Passionem aggrauantibus circumstantiis passus sit; vt fieri posse non videatur, quòd vlla pœnarum genera in hominem quempiam incurrere possint, quin eas CHRISTVS Dominus noster longè acerbiores sustinuerit.

Tota hæc consideratio ad quatuor Capita reduci potest; primum ad paupertatem omniumque rerum necessariorum indigentiam; secundum, quòd ab omnibus, maximè ab amicis, fuerit derelictus; tertium, ad contumelias & opprobria; quartum, ad corporis dolores.

Quoad PRIMVM. Eò paupertatis redigi voluit, vt vniuersaliter eum defecerint omnia necessaria; ita vt nec lectulum in quo mori, nec linteum minimum quo se tegetet, habuerit, nisi ad honestatem ei in eleëmofynam datum fuisset: nec in siti & mortis agone
aliud,

aliud, quo se aliquantulum reficeret, solatium habuerit, quàm fel & acetum ab hostibus ei oblatum. Cùm autem dicat sanctus Paulus, quòd summa paupertas sit, habere quo quis se operiat, quodque comedat, iisque contentum esse; Saluator noster, qui cùm diues esset, pro nobis pauper factus, vltèrius progressus est; quia nec quo se teget, nec quo sitim restingueret, habuit: & hæc est viuorum paupertas; mortuorum verò longiùs procedit, estque valdè similis illorum qui nascuntur, vt Apostolus 1. Tim. 6. *Nihil intulimus in hunc mundum; haud dubium quòd nec auferre quid possumus.* Et nihilominus mortui ius habent ad sepulturam, & linteum cui inuoluantur, & vt eorum in bonorum dispositione voluntas executioni mandetur: verùm Saluator noster in alieno sepulchro positus est, linteo eleëmofynæ nomine dato inuolutus: & de vilioribus, quibus dum viueret vti solebat, in morte disponere non potuit; sed iis
exutus,

exutus, inter milites eas diuidi, & fortem super iis ferri conspexit.

Quoad SECUNDVM. Desertum fuisse ab hominibus, adeò graue fuit, vt de illo dici possit illud Psalm. 141. *Considerabam ad dexteram, & videbam, & non erat qui cognosceret me.* & alibi, Psalm. 87. *Longè fecisti notos meos à me: posuerunt me abominationem sibi.* Eoq; grauior ei casus ille accidit, quò ex altiore ille fuit loco; vt etiam potuerit dicere: *Eleuasti me, & quasi super ventum ponens elisisti me validè.* Cum enim velut sanctus summo semper in honore fuisset, eumq; vt Prophetam habuissent, & tamquam Magistrum & Doctorem eum audiuisent, summoq; & frequenti populi concursu secuti eum fuissent in templo, Synagogis, ciuitatibus, in deserto, terrâ mariq; & propter tam varia eaq; illustria miracula, in summo honore positus; & propter summa in omnes beneficia, omnibus mirabiliter gratus; subitò hæc omnia mutata fuere in summam

mam

nam ingratitude, in contemptum, in infamiam & odium. sicut in lege scriptum erat : *Quia odio habuerunt me gratis.* Ioan. 15.

Primò, Ciues eius mortem cum summâ iniustitiâ procurarunt; Gentiles Romani eam summâ cum crudelitate illi inflixerunt. Sacerdotes & Leuitæ erant quasi fermentum, quo populi totius massa non parum contra Saluatorem commota fuit. Principes ignem excitabant, vnde in populo talis orta est flamma, vt tantâ ignominia & doloribus extingui non potuerit. Prætereà illum Cruci affixum vidisse, contenti non fuerunt; sed, velut rabidi canes, eius carnes mordebant & lacerabant, quem cum tantâ iniuriâ & opprobrio mori videbant.

Secundò, Tantum Iudæorum & Gentilium, maiorum minorumque odium in se expertus, exiguam etiam in suis quos elegerat, qui que eum secuti fuerant, constantiam fidemque inuenit. Inter duodecim enim Apo-
stolos,

stolos, quos præ ceteris elegerat, vnus eum vendidit, eorumq; qui eum comprehenderunt ducem se præbuit: alius, quem omnium Apostolorum Principem fecerat, in suâ eum præsentia ter negavit, detestando & deierando quòd eum non nouisset: reliqui verò fugâ sibi consulentes, eum turpiter deseruerunt, in hostium suorum manibus & potestate eo relicto. O admirabilem rerum humanarum inconstantiam! ô nouum atque inauditum inuictæ, quam Christianus imitari debet, fortitudinis exemplum! Quid tum, quæso, benedicto Saluatori erat animi, quando se ita ab amicis desertum & hostibus circumdatum animaduertit? de eo verè scriptum Psalm. 21. *Factum est cor meum tamquam cera liquecens in medio ventris mei.*

Tertiò, Sola eius benedicta Mater numquã eum deseruit, sed in omni suâ infamiâ & opprobriis eum secuta est; cùm tamen eum defendere aut iuuare non posset, quinimò suâ Filio dolores
præ-

præsentia augebat . Et æternus Pater noluit eum , cùm tamen posset , hostibus eripere , permittendo eum feritati ac crudelitati inimicorum : quod benedictus Saluator tenerrimè sensit , & hostes ei id in faciem exprobrabant , dicentes : *Confidit in Deo , liberet eum Deus ; saluet eum Deus , quandoquidem eum solum quærat .* Cumque Deus eo tempore nullum liberationis signum daret , nec causam eius defendendam suscipere videretur , amicè de eo Saluator querebatur : *Deus meus , Deus meus , vt quid dereliquisti me ?*

Reliquum istius Meditationis , & fructum qui inde colligendus est , videre licebit in Meditatione diei Septimi .

SEPTI-